

MAKTABGACHA TA'LIMDA EKOLOGIK MADANIYATNI TASHKIL ETISHNING PEDAGOGIK ASOSLARI.

U.Elmurodov

Kattaqo'rg'on davlat pedagogika instituti dotsenti

M.Samariddinova

1-bosqich magistranti

Annotatsiya. Mazkur tezisda maktabgacha yoshdagi bolalarda ekologik madaniyatni shakllantirishning dolzarbligi, mazmuni hamda innovatsion pedagogik yondashuvlar asosida tashkil etish masalalari yoritilgan. Tadqiqotda ekologik tarbiyani raqamli texnologiyalar, o'yin asosidagi loyihalar, STEAM yondashuvi va ota-onalar bilan hamkorlikda tashkil etishning samarali jihatlari tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: ekologik tarbiya, ekologik madaniyat, innovatsion yondashuv, maktabgacha ta'lim, STEAM, raqamli texnologiyalar.

Bugungi kunda ekologik muammolarning global miqyosda keskinlashib borishi jamiyatda ekologik ong va madaniyatni shakllantirish masalasini dolzarb pedagogik vazifaga aylantirmoqda. Ayniqsa, maktabgacha yosh davrida bolalarda tabiatga nisbatan dastlabki tasavvurlar, munosabat va xulq-atvor shakllanishini inobatga olsak, ekologik tarbiyani aynan shu bosqichdan boshlash muhim ahamiyat kasb etadi.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ekologik tarbiya bolalarning yosh va psixologik xususiyatlariga mos, qiziqarli va samarali shakllarda tashkil etilishi lozim. An'anaviy tushuntirish usullari bilan bir qatorda innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish bolalarda ekologik madaniyatni chuqurroq va barqaror shakllantirish imkonini beradi.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda ekologik tarbiyaning pedagogik ahamiyati

Ekologik tarbiya bolalarda tabiat, atrof-muhit va tirik organizmlar haqidagi bilimlarni shakllantirish bilan birga, ularni asrashga qaratilgan axloqiy-me'yoriy xulq-atvorni rivojlantirishni ham nazarda tutadi. Maktabgacha yoshdagi bolalar tabiatni hissiy idrok etishi bilan ajralib turadi, shu bois ekologik tarbiya jarayonida ko'rgazmalilik, amaliy faoliyat va o'yin texnologiyalaridan foydalanish muhim hisoblanadi. Ekologik tarbiya orqali bolalarda tabiatga mehr, mas'uliyat, tejamkorlik va ekologik xavfsizlik tushunchalari shakllanadi. Bu esa kelajakda ekologik madaniyatli shaxsni voyaga yetkazishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

Ekologik tarbiyani innovatsion yondashuvlar asosida tashkil etish

Zamonaviy maktabgacha ta'lim tizimida ekologik tarbiyani innovatsion yondashuvlar asosida tashkil etish yuqori samaradorlikni ta'minlaydi. Jumladan, raqamli texnologiyalardan foydalanish ekologik tushunchalarni bolalarga sodda va tushunarli shaklda yetkazish imkonini beradi. Animatsion videolar, interaktiv slaydlar va ekologik mobil o'yinlar bolalarning qiziqishini oshirib, bilimlarni mustahkamlashga xizmat qiladi.

O‘yin asosidagi ekologik mini-loyihalar innovatsion yondashuvning muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. “Bizning kichik bog‘imiz”, “Chiqindini ajratamiz”, “Suvni tejaymiz” kabi loyihalar orqali bolalar ekologik muammolarni amaliy faoliyat orqali anglay boshlaydi. Ushbu loyihalar bolalarda ekologik odatlarni kundalik hayotda qo‘llash ko‘nikmasini shakllantiradi.

STEAM yondashuvi asosida tashkil etilgan ekologik mashg‘ulotlar bolalarning mantiqiy fikrlashini rivojlantiradi. O‘simlik ekish, suvni filtrlash, quyosh energiyasidan foydalanish kabi tajribalar orqali bolalarda ekologik jarayonlar haqida dastlabki ilmiy tushunchalar shakllanadi.

Xulosa qilib aytganda, maktabgacha yoshdagi bolalarda ekologik madaniyatni innovatsion pedagogik yondashuvlar asosida shakllantirish bugungi ta‘lim tizimining muhim vazifalaridan biridir. Raqamli texnologiyalar, o‘yin asosidagi loyihalar, STEAM yondashuvi va ota-onalar bilan hamkorlik ekologik tarbiyaning samaradorligini oshiradi. Innovatsion asosda tashkil etilgan ekologik tarbiya bolalarda tabiatga ongli, mas‘uliyatli va barqaror munosabatni shakllantirishga xizmat qiladi hamda ekologik madaniyatli avlodni voyaga yetkazishga zamin yaratadi.

